Szőnyeg - ún. Holbein-szőnyeg

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	14785
Készítés ideje:	16. SZÁZAD KÖZEPE
Készítés helye:	Usak
Anyag:	gyapjú
Technika:	gördesz (szimmetrikus) csomózás
Méretek:	hosszúság: 230 cm szélesség: 154 cm csomósűrűség: 940 csomó/dm2

Az Erdélyből származó, a hagyományos kék-zöld alapszínű csoportba tartozó Holbein-szőnyeg az IM másik hasonló szőnyegénél (ltsz.: 8546) ritkább csomósűrűségével, magasabb sörtéjével és a végek felé elkeskenyedő, széles kilim-előszövésével a kevésbé finom kivitelű Holbein-szőnyegek közé tartozik. Sötét színű tükrében a hangsúly – a Holbein-gölöket háttérbe szorítva – az eredetileg mellékszerepet betöltő, keresztidomot formázó arabeszk-medalionokra esik. A hosszanti irányban két tengelyre fűzött arabeszkkeresztek között a Holbein-gölök közül összesen kettő rajza teljes, a többit a bordűr sávja csonkolja. A szőnyeg keretének fő sávjában a hagyományos kúfi-szalagdísz helyett nyers alapon vörös színű, nyolcágú kampós csillagok és lépcsős szélű négyzetek váltakoznak. A külső és belső keskeny mellékbordűrökben váltakozó színű, fekvő „S” motívumok sora fut.

A már fent említett kivitelezésbeli jellemzőkön túl a gölök és az arabeszkkeresztek színezése, a szabálytalanul váltakozó vörös-nyers és vörös-okker színpárosítás, valamint a hagyományostól eltérő bordűr a falusi szőnyegek hatását kelti.

A szőnyeg különleges értéke, hogy kilim szövésű felső szegélyén a széleldolgozás kb. 40 cm hosszan eredeti állapotában megmaradt. A szegélyt 2–3 cm szélességben visszahajtották, és letűzték.

Lásd még: Museum With No Frontiers

Irodalom

- Pásztor Emese: *Oszmán-török szőnyegek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2007. - Nr. 5.
- Franses Michael: *In Praise of God: Anatolian Rugs in Transylvanian Churches*. Sakip Sabanci Museum, Istanbul, 2007. - Nr. 5.
- szerző: Batári Ferenc: *Oszmán-török szőnyegek. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei I*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 6.
- Szerk.: Gerelyes Ibolya: *Nagy Szulejmán és kora*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 106. (Batári Ferenc)
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 63. színes kép
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei*. Magyar Helikon, Budapest, 1979. - p. 314.
- Szerk.: Voit Pál, Csernyánszky Mária: *Az Iparművészeti Múzeum mesterművei. 1896-1946*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1946. - p. 5., 14. (képpel)
- Layer Károly, Mihalik Sándor, Csernyánszky Mária: *Régi kisázsiai szőnyegek kiállítása*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1935. - Nr. 2.
- Csányi Károly: *Magyar Szőnyegkedvelők Egyesületének régi keleti szőnyegkiállítása az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeumban*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1924. - Nr. 2.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator